

2019-10-20
D-nr 2065/2019

Utsänt till:
Medlemmarna i AG 48 och AGS 447

För kännedom:
M Sjölander

Protokoll

nr 50/34

fört vid gemensamt möte med AG 48 (nr 50) och AG 07/AGS 447 (nr 34) den
13 mars 2019 hos Dekra.

Närvarande:

Jonas Kilsmark, Kiwa Inspecta Sweden AB (ordf)
Mathias Lundin, Svetskommissionen (sekr)
Stefan Andersson, Tetra Pak Processing Components AB
Pia Borg, Swerim (gäst)
Mimmi Bäck, OKG AB
Bogoljub Hrnjez, AGA Gas AB
Per Händemark, FORCE Technology Sweden AB
Petrus Jansson, Forsmarks Kraftgrupp AB
Fredrik Larsson, AAA Certification AB
Lina Nyblom, Hydro Extruded Solutions AB
Niklas Nyström, Dekra Industrial AB
Mattias Olsson, Scania CV AB
Mikael Salmi, Elga AB
Thomas Stenberg, Winteria AB

1. Mötets öppnande och godkännande av dagordningen

Ordföranden Jonas Kilsmark öppnade mötet och hälsade alla välkomna till Dekra.
Kunde inte vara hos Kiwa för att man flyttar till nya lokaler i nybyggda Solna Port.
Presentationsrunda genomfördes.
ISO 17660 tas upp under övrigt.
Dagordningen godkändes därmed.

2. Föregående mötes protokoll (AG 48 nr 49 / AGS 447 nr 33)

Protokollet genomgicks och följande noterades:

Punkt 5: Round Robin är på gång i projekt som leds av tyskt institut. Alla ackrediterade kontrollorgan utför Round Robin för olika provningsmetoder, även VT. Det skulle vara bra om de VT 2 Round Robin som förekommer kunde kompletteras med tester med Winterias system.

AG 48 stödjer detta och Thomas Stenberg får bollen.

3. Statistik certifierade företag – ISO 3834, EN 1090, EN 15085

Mathias rapporterade.

ISO 3834-certifierade företag i Sverige.

Certifiering.nu anger (föregående möte inom parentes):

- 439 (429) certifierade företag vid 500 (484) arbetsställen.
- 334 (332) företag certifierade efter del 2
- 97 (84) st efter del 3
- 15 (13) st efter del 4

Nordcert och TÜV ingår inte i certifiering.nu.

Nordcert har 87 (80) certifierade företag, 36 (34) efter del 2 och 51 (46) st efter del 3.

TÜV har 23 certifierade företag (ingen indelning, ingen ny siffra sedan förra mötet).

Uppskattningsvis finns därmed 549 (532) st ISO 3834-certifierade företag i Sverige.

EN 1090-certifierade företag i Sverige, där svetsning ingår:

Certifiering.nu anger 475 (466) certifierade företag vid 534 (520) arbetsställen.

Då ingår endast företag från AAA Certification, Inspecta och Force. För uppskattningsvis 82 % ingår svetsning (15-18 % av cert. företag har ingen svetsning).

Konstaterade att A3-cert har 273 företag av 297 där svetsning ingår

Rise Certifiering (tidigare SP Certifiering) ingår numera i certifiering.nu både för 3834 och 1090.

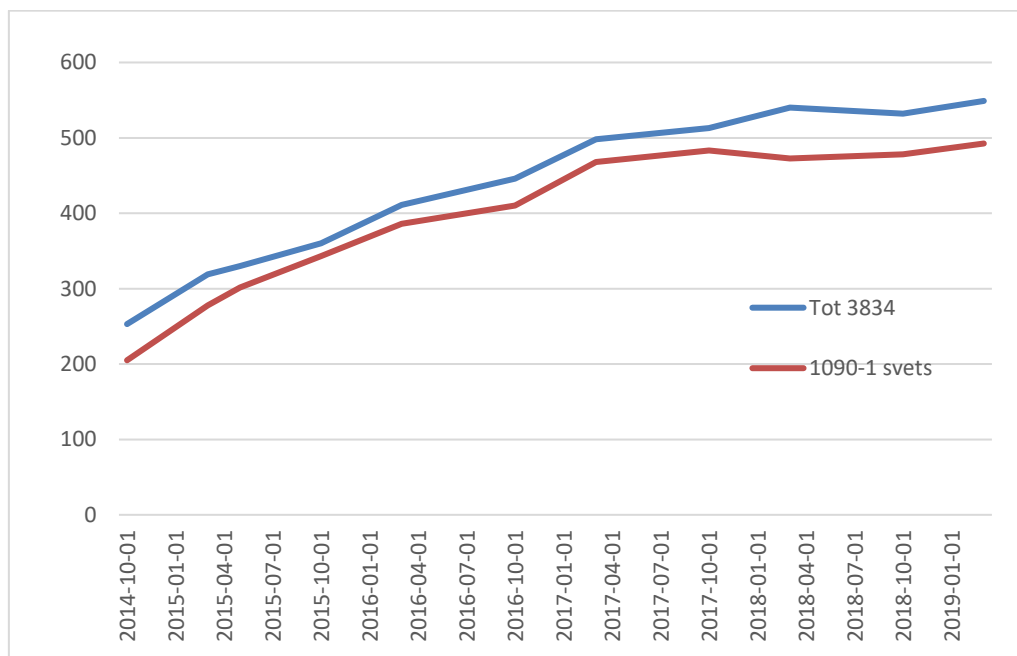
Tillkommer Nordcert med 103 (96) certifierade företag (i Sverige där svetsning ingår).

Sammanlagt ca 493 (478) certifierade företag i Sverige där svetsning ingår. Jämför med 549 ISO 3834-certifierade företag ovan.

Dessutom anger certifiering.nu 191 (187) företag med både 3834-2 och 1090-1 samt 92 (79) med både 3834-3 och 1090-1.

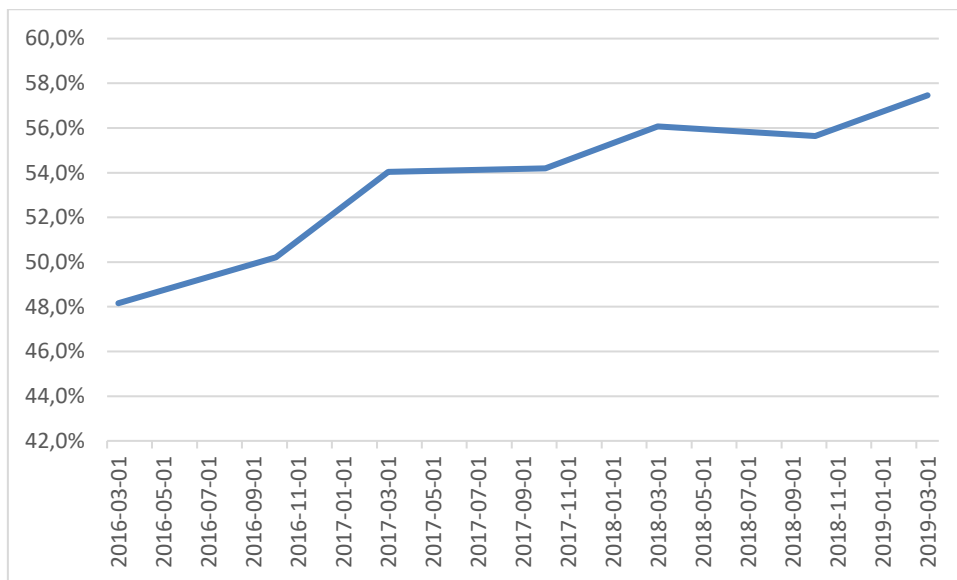
TÜV Nord gör ingen certifiering enligt EN 1090-1.

DNV har flyttat sin ackreditering för 1090-1 från Sverige till Norge. Deras företag publiceras inte på certifiering.nu

Figur 1 – Utveckling certifierade företag sedan 2014

Noterade att ca hälften av EN 1090-certifierade företag med svetsning också har ISO 3834-certifiering, vilket är en minskad andel jämfört med tidigare. Diskuterade minskningen som förvisso är ganska stor.

Figur 2 – Utveckling andel ISO 3834 & EN 1090 av EN 1090 sedan 2014

EN 15085 - Svetsning av järnvägsfordon:

Noterade att certifiering.nu anger 27 (24) certifierade företag vid 49 (47) arbetsställen. Då ingår endast företag från AAA Certification, DNV och Kiwa Inspecta. Tillkommer TÜV etc., se www.en15085.net.

4. Standardisering för kvalitetssäkring vid svetsning (AGS 447)

4.1 Status och diskussion kring aktuella standardprojekt

Angående ISO 3834-1 uppdatering av kapitel 6.

Har inte kommit något tyskt förslag så som utlovats. SC 10 har möte 26-27 mars. Detta finns inte med på dagordningen. Sedan september förra året när alla gick över till nya 9001 anges gamla referenser. Mathias tar upp detta med SC 10.

Angående ISO 14731- uppdatering av bilaga A.

Slutomröstning avslutad men standarden inte ännu publicerad. Titta igenom och diskuterade bilaga A.

Förändringarna är en anpassning till konkurrensregler och att ISO inte får peka på ett system som inte är ISO, och som potentiellt utesluter t.ex. det system för svetspersonal som man tillämpar i Nordamerika. Viktigt att det inte finns någon anledning att byta praxis som tillämpas i Europa och stora delar av världen.

Noterade att man inte får ha synpunkter (tekniska kommentarer) vid en slutomröstning om man inte svarar nej. Sverige svarade nej också för att kunna framföra viktiga synpunkter, t.ex. att bilagan om bedömning av teknisk kunskap inte alls väger upp borttagandet av referensen till riktlinjen.

Diskuterade om tillämpningen utanför Sverige.

Diskuterade certifieringsorganens bedömning av teknisk kompetens för tillsyn vid svetsning.

Representanterna från certifieringsorganen berättade lite om hur de gör bedömningen vid revisioner genom exempel.

4.2 Fastställande av ERFA ISO 3834

Diskussion om utkast till ERFA ISO 3834 som cirkulerats inför mötet. Behöver något omformas, läggas till eller ändras? Vad vill vi att detta ska bli? Vad blir nästa steg?

Beslut 1. AG 48 bestämde att:

- Vi har med dokumentet som en stående punkt på dagordningen.
- Vi fastställer ny utgåva kontinuerligt i samband med möte.
- Fastställt ERFA läggs upp den i verktygslådan på svets.se/toolbox

Dokumentet bifogas protokollet (**Bilaga 1**)

Detta blir konsensus som vägledning/stöd för tillämpningen.

Noterades att dokumentet nu läggs tillgänglig för medlemmar på sikt bör vara öppen.

AAA har frågor och svar på sin webbplats. Ska diskuteras i gruppen nästa gång.

Fredrik skickar för att cirkulera till nästa möte.

Innan publicering av ERFA tillförs ingress med att ”om du har frågor, skicka in dem i detta format”.

Tillför referens till vägledning för validering av strömkällor.

Förslaget är att det kan bli en publikation så som AGS 445 Frågor och svar. Behöver isf noteringar från protokoll om erfarenheter från tillämpning och revisioner omformas till frågor? Hur göra med t.ex. noteringar om erfarenheter om 5817 i förra protokollet? Svar, hoppa dessa och renodla mot ISO 3834.

Mathias presenterade kort (med OH, se innehåll under www.svets.se/utbildavsprovad) angående branschens synsätt på svetsares kompetens. Det är viktigt att kräva utbildning och erfarenhet, vilket man inte ser i svetsarprövningsintyg, som är ett verktyg för att inom ett kvalitetssystem kontinuerligt bekräfta svetsarens handlag. Intyget får inte ersätta utbildningsbevis och arbetsintyg (som beskriver vad man jobbat med och i vilken omfattning)

4.3 Status på övriga projekt inom svetsstandardiseringen

Status för övriga aktuella standardprojekt för kvalitet vid svetsning, se **Bilaga 2**.

5. Produktstandarder för svetsade produkter

5.1 Fastställande av ERFA EN 1090 (bifogad) – Diskussion. Behöver något omformas, läggas till eller ändras?

ERFA EN 1019 är inte ändrad eller cirkulerad sedan förra gången.

Tabell 1 under avsnitt 4 uppdateras efter ändringar i ny utgåva EN 1090-2. Även denna ERFA tillförs en ingress med att ”om du har frågor, skicka in dem i detta format”. Bifogas (**Bilaga 3**).

Mathias skickar senaste versionen av ERFA 1090-1 till Fredrik Larsson och Jonas Kihlsmark som återkommer med kommentarer/ändringar. Fastställ utkast per korrespondens innan sommaren.

(Skr.anm. ERFA utkastet är inte cirkulerat för kommentarer som beslutat utan endast korrigerat och bilagt. Behandlas nästa möte)

Boverket har lista på ”not covered by EN 1090:2009”. Finns via europeiska

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/5744/attachments/1/translations/en/renditions/native>

Tyvärr finns inte listan kvar, men SBI har fortfarande en publicerad inofficiell översättning gjord av Pro Development daterad september 2014.

http://sbi.se/uploads/source/files/Nyheter/Vad%20t%C3%A4cks%20inte%20av%20EN%201090-1_.pdf

Slutrapporten från Boverkets marknadskontroll finns publicerad via

<https://www.boverket.se/contentassets/9706e2d2d11c4043a191c3fdd07a280b/slutrapport---barande-stalprodukter-2017.pdf>

Begreppen totalentreprenad och utförande entreprenad diskuterades

Begreppet "Förteckning över utförandekrav" diskuterades.

ERFA om häftsvetsning, fråga 6, diskuterades.

5.2 Övriga produktstandarder

Fredrik rapporterade att krav på underhåll enligt EN 15085 tidigare har funnits för godsvagnar. I april kommer ett beslut om att allt som rullar på järnväg kommer att omfattas av krav på underhåll enligt EN 15085.

"Entities in charge of maintenance" (=ECM) måste vara certifierade enligt EN 15085. Även ägare kan behöva visa hur underhållet sköts.

Inget angående svetsning och produktstandarder för tryckbärande anordningar.

6. Presentation av projektet Q-IN-MAN om gränsvärden för detektering av defekter med automatiserade metoder och best practice för detta – Pia Borg, Swerim

Pia Borg, Swerim, medverkade för att presentera projektet Q-IN-MAN som behandlar kvalitetssystem för integrerad processtyrning för svetsade konstruktioner (**Bilaga 4**)

Q-IN-MAN = Quality In Manufacturing

Noterade att resultat från kvalitetskontroll är mycket personbundet.

Frågade: När är automatiserad svetskontroll bra? När skulle det vara mindre bra?

Frågorna diskuterades.

Tilltron till systemet kanske blir överdriven. Man riskerar att sila mygg. Utesluter inte ett tränat "VT-öga".

Projektets mål är inte att skapa ett nytt "regelverk" (bedömningssystem för kvalitetsnivå – 5817). Man tror dock att man kommer komma fram till saker som behöver korrigeras.

Noterades att mötet (AG 48) kan räknas som inkind från Svetskommissionen till projektet.

Pia skickar en länk till en kommande enkät med, i princip, frågorna diskuterades.

7. Revision av "Riktlinje för anskaffning av svetsade produkter"

Kommentarer till förslaget som cirkulerats till gruppen på remiss skulle vara Mathias Lundin tillhanda senast 6 mars. Inga kommentarer inkommit.

Beslut 2. Nyutformad version utan ändringar fastställdes och uppdateras i verktygslådan (publik) (**Bilaga 5**)

Mattias Olsson tog upp angående krav på en underleverantör.

Petrus Jansson menade att ofta återkommande är faktiskt problem med underleverantörens underleverantör. "Vi ställer krav att vår kontraktspart ska fullfölja sin rutin för underleverantörer".

8. Informationsprojekt och medlemsfrågor

Infoprojektplanen uppdateras med kontinuerlig uppdatering av ERFA, lista över övrig standard, och ny version av Riktlinje för anskaffning av svetsade produkter. Bifogas ej

Vem saknas?

Mathias framförde att det är många, ca hälften, som inte svarar. Föreslogs enkät med en fråga: Vill du kvarstå? Sedan meddela att "nu är du borttagen".

Rörsvetsföretag saknas.

Ny adress fredrik@westerdahl.ax.

9. Övriga frågor

Fredrik L tog upp att de överväger att söka ackreditering för certifiering av företag mot ISO 17660 för svetsning av armering.

Det är det fråga om en byggprodukt eller inte?

Fredrik visade exempel

1. Ska vi ställa ut separat certifikat med separat certifieringsbeslut (ackreditering behövs)
2. Certifikat med 3834 med 17660 tillsammans tas upp i certifieringsintyget (ackreditering kanske behövs)
3. Certifikat för 1090-1 där man tar upp 17660 (ackreditering behövs nog inte)

Kiwa Inspecta och Force kommer att lägga till om ISO 17660 i certifieringsbeslutet

Noterades om "Produktionsprovning" var tredje månad.

För certifiering mot 1090-1 måste 17660 bedömas. Detta kan göras enligt tre ovan.

AAA har ställt frågan till Swedac. Fredrik delar gärna med sig av svaret till gruppen.

Noterade att ISO 14555 ju också är en B-standard.

Noterade at GlobeCert AB har ställt ut certifikat mot EN ISO 17660-2:2006 för AJKO AB i Rimbo.

Fredrik tog upp frågan angående 15612 (som diskuterades i 445).

Noterades att nya utgåvan av 1090-2 tar upp att för exc 3 och 4 måste ISO 15612 medges av "förteckningen över utförandekrav"

Om man ser brister i en SWPS i produktion får man inte själv korrigera den.

10. Nästa möte

Nästa möte bestämdes till onsdag **den 23 oktober 2019** hos Kiwa Inspectas nya lokaler i Solna Port.

Jonas K kommer att vara föräldraledig. Per Nordgaard kommer vara tf ordf under nästa möte.

Vid protokollet

Mathias Lundin